

18.3.1937 .

במניסתי עם החאחדות האכרים (9.3.37) הזמנתי את
מכנס וחבריו מבני בנימין לשיחה על "היחסים". הביא את
ספיר, בן-עמי ויעקובסון (כרחובות). השיחה נהקיימה בביתי
בשבת (13.3.37) משלוש-וחצי עד שבע בערב. אמרתי שהפעם
איני רוצה לדבר על "ביזנס", אלא לברר הניבודים שבינינו,
ואם הם כוכרהים או יש להגבר עליהם לא על-ידי מסטושים
וויחורים, אלא - על-ידי גילוי מצב מסוהף למפעלי יצירה.
כי היצר הסלים בתנועתנו הוא יצר היצירה, ונדמה שגם בבני
בנימין פועם יצר זה, אם גם אולי בצורה אחרת. ביקסתי לדבר
בלויות.

י פחה בן-עמי - הצורה אינה העיקר. במרכז עומד
גאולת הארץ והתייטבות. אבל אין אסון. בין צעירי המוסכות
והפועלים שורת חשדנות, ואין מסתפים אותם בפעולות, אפילו
בפעולה שהם יכולים להצטיין בה, כוון הפעולה הערבית.

ספיר הרצה ארוכות - ביסוס אידיאולוגי לניבוד
העמוק שבינינו. מבחינות המציאות האר"ית אין כל מצע

./

משותף - צבור הפועלים אינו צבור, כלומר חלק של הישוב, אלא מדינה. יש לו טריטוריה, רוח מדינה. אידיאל מאחד, דגל, אפרט, שלטון. לכל האחרים אין מדינה, והם רק מיעוט וחלק של הישוב בלא כוח. אין הכוחות שווים. בכל מקום שיש בו צל של שלטון מתגלה הניגוד בין מדינה מצד אחד ובין קרעי שבטים מצד שני. צבור הפועלים כבש העסדות. לאחרים יש רק כריזה או לחיות תחת שלטונם של הפועלים או למרוד. מדוע אי-אפשר לחיות תחת שלטון הפועלים? מפני הניגודים הרעיוניים. מחוץ לימי הפרעות אין כל שיחוף. דת אין, מחשבה משותפת אין, הטריטוריה נפרדת, החינוך נפרד - והשלטון בלבד אינה מספיקה.

הפועלים שולטים בישוב ובציונות. היה זמן שהאכזרים כיטלו את שני הדברים והתרחקו מהם. הם נזכחו בטעותם. לבעלי-בהים אין בסיס כלכלי משלהם, והשלטון הציוני והישובי משפיע על מצבם הכלכלי. לא הפרדסנים ולא בעלי התעשייה יש להם קרקע כנצק תחת לרובליהם, והשלטון מתנה את אפשרות הקיום, וכסום כך התהדר המלחמה על השלטון בישוב ובציונות. לכליה יש הכפעה רבה על המצב הכלכלי בארץ, והבוא התנקשות על "הסדר העליה". הניגוד העמוק אינו מעמדי. בין הפועל והפרדסן אין ניגוד כלכלי. הפרדסן יודע שהפועל לא יכול להתקיים בכחות מעשרים גרוס. המסק אינו יכול לשלם למעלה מעשרים. אבל יש ניגוד רעיוני. אי-האמון והחשדנות בולטים אפילו בסירור בהגנה. גם במדיניות החיצונית יש ניגוד, והראיה שמרחיקים בני המושבות מהפעולה

הערבית. אצל צעירי המושבות יש הרגשה שהם פוצאים מכל דבר. לא האינסטרסים הכלכליים - הם נפגעים במקשתם. תפיסתם שונה לגמרי מהכיסת הפועלים.

שאלתיו מהי התפיסה הלאומית שלכם? - קרקע יהודי בלי לוי (בניגוד לסוסת קה"ק) עברית, עבודה עברית, משטר כלכלי המאפשר התפתחות כל הצורות המשקיות הבריאות - גם משק קיבוצי? כן, אבל בלי האידיאולוגיה שלו, גם ארגון פועלים, אבל בתנאי שהארגון ישמש רק מטרה מקצועית, ולא מטרת אחרות, כלומר כטרות "המדינה" והאידיאולוגיה הנפרדת הזרה.

אמרת - לבני הארץ - ולא-דווקא בני האכרים - יש יתרון אחד וחסרון אחד והשוויתי אתנו. יהדותם טבעית יותר, קשרם לארץ אלמנטרי יותר אבל ציוניותם - אם גם ישנה - מנוסה, כי חסר להם הרקע של הגלות, הסבל של המוני ישראל בנכר, ואם יש ניגוד בינינו, ניגוד עמוק שאין לאחה אותו הוא הניגוד בין ציונים ולא ציונים. אנחנו סוציאליסטים, והאידיאולוגיה הסוציאליסטית שלנו עמוקה יותר ומרחיקה לכת יותר משה שנראה אפילו לספיר. אולם הסוציאליזם אינו עניין מיוחד למציאות האר"ית. כשיבוא סוציאליזם לכל העולם - יבוא גם לארץ. כל התנגדותכם לא תועיל. וכשיהיה קפיטליזם בכל העולם יהיה גם בארץ. הקבוצה אינו סוציאליזם. מקור הניגודים העמוקים בינינו הוא באימפולסים הציונים המשעטים בתוכנו. אנו נהפכנו לאר"יים סחוף אימפולס ציוני. לא נולדנו

כאן, ורק הציונות הביאה אותנו הנה. נהפכנו לפועלים
סהוך ציונותנו. נולדנו בחוגים בעלי-בהים והתחלנו
להתנגד לאכרים - סחוך רוב ציוני. אילו מצאנו בבואנו
לארץ מושבה עברית - כלומר מושבה בנויה על עבודה עברית -
היתה כל ההיסטוריה אולי אחרת, אולי לא היה לנו אז מסק
וכריסוריה ו"מדינה". דווקא הסוציאליסטים הארטודוקסים
בתוכנו התנגדו לבנין "המדינה" שלנו בכל גילוייה.
הקבוצה נולדה לא כחוך האידיאולוגיה ה"זרה" שלנו, כמו
סכבור ספיר, אלא כחוך סלא היתה עבודה עברית בפ"ת. היינו
מוכרחים להקים לעצמנו "מדינה". כי היינו זרים במדינה
העברית" שאתם הייתם צריכים להקים ולא הקימוכם.
אידיאולוגיה סוציאליסטית אינה מונעת קיום אומה אחת.
באנגליה יש סוציאליזם, אבל יש אומה אנגלית, ואם כדברי
ספיר קמות כה שהי אומות המוכרחות להסמיד אחת את השניה -
הרי זה כחוך הניגוד העמוק שבין היצר הציוני השליס בכל
פעמינו ומחשבותינו ובין ההתנכרות הציונית שבחוגי האכרים.
הכניע המרכזי בהווייתנו - קליטת עליה והתיישבות בארץ.
ואם חכסיתו לנו עבודה עברית ויחד אתנו חשאו בעול
ההתיישבות - בכל צורותיה ללא יוצא-מן-הכלל - למען קליטת
העליה ובנין הארץ, נרגיש אנחנו ותרבישו אתם שאנשים אחים
אנחנו.

בן-עמי ניסה שוב להחזיר הדברים למסלול פעשי.
עלינו להגיע למסטר בנין הארץ. לא נחוצים ויתורים רעיוניים.
אלה בלתי-אפשריים. נחוצים ויתורים פעשיים. יש כוחות הטובים

בקרב האכרים, והם נדחקים ככל פעולה מפני שאינם חברי
המפלגה. בני המושבות מועטים - ואין להן תקווה להפוס
מקום על-ידי בחירות, לא לקונגרס ולא לאספת-הנבחרים. אתם
נוטאים על גלי הרבבות, אבל האנשים התופסים אצלכם מקומות
זוכים בכך לאו דווקא מפני סגולותיהם, אלא מפני שיש להם המון.

אמרתי, שהנושחנו יודעת להחטיב איכות. אולם אי-
אפשר לבטל כמות. רבים הם רבים. אבל אפשר למצוא דרך שגם
המעטים - אם איכותם חשובה - יתפסו מקומם הראוי להם, בהנאי
שלא ירצו לקפח הרבים.

אם יש לכם פחד מפועלים עברים מן ירבו - מה
בטחונכם בפועלים ערבים? כלום יוותרו אלה להמיד על זכויותיהם
האזרחיות?

אנו לא מארגנים הפועלים הערבים במושבות, כי אין
אנו משלימים עדיין עם עבודה ערבית, אבל אם נקבל שיסתכם כגורה
היסטורית נעשה יד אחת עם הפועלים הערבים במלחמה על הנאים
וזכות כפועלים וכאזרחים.

יעקובסון שאל אם אנו מצדדים בחרם על ערבים, וכיצד
רצוננו לשלום פוליטי עם ערבים מתישב על מלהכחנו נגד עבודה ערבית.
ספיר טאל אם אפשר לקיים שתי כלכלות סגורות ונפרדות
בארץ אחת - יהודית וערבית.

אמרתי שאנו נגד חרם, ובמעשים מסויימים (כגון ים-
המלח וההסמל, שהם ארציים ומנופוליסטיים) אנו מחייבים עבודה
ערבית, אבל במושבה אנו דורשים עבודה עברית מלאה.

הצעתי שבפגישה הבאה נדון על שלושה דברים: -

(א) סידור עבודה עברית במושבה.

(ב) שיתוף פעולה בשטח ההתיישבותי.

(ג) שיתוף פעולה בשטח הפוליטי.

ביקשתי מהם שיביאו הצעותיהם בשלושת הקומפלקסים

המוצעים. קיבלו על עצמם.